

TSI UJSÁG

T Á R S A D A L M I É S P O L I T I K A I H E T I L A P

Ítélet előtt...

Az első tizenhárom összeesküvő pere befejeződik és közeledik az ítélet. Az összeesküvők perének tárgyalását (a volt földbirtokosok, bankigazgatók, katonatisztek, Horthy-diplomaták beismert vallomásait) kevesen hallgatták végig.

Am most százezrek figyelik a bíróságot: *mi lesz az ítélet.* A parasztok az újgazdák, akik a végre birtokbavett földet 1945 tavaszán emberi erőt meghaladó munkával művelték meg, hogy ne haljon éhen a város népe; munkások, akik éhezve, fázza, a lehetetlennel birkózva indították meg az üzemeket, életre keltették a közlekedést; a haladó értelmiség: orvos, mérnök, tisztviselő, aki a legnehezebb időkben szembeszállt a fenyegető járványokkal, anarchiával — segített felépíteni az országot.

De megjelennek még mások is az ítéletelőtti feszült pillanatban. Eljönnek a holtak: a fehérterror áldozatai, a Donnál elpusztult hadsereg katonái, a kommunista vértanúk és a többiek megszámlálhatatlan sorban.

A vádlottak padján ülnek, ők az *urak*, akik szolgasorsban tartották minket. Akik, irántunk érteit vak gyűlöletből háborúba, pusztulásba taszították az országot. Mi pedig magunknak fölépítettük. Természetes ez nekik nem tetszett. S ezért akarták visszahozni a kultat. Ők az urak, megbízhatatlan, elpusztítandó elemeknek tartották a kisparasztot, a munkást, az értelmiségieket.

„Jogfolytonosság”-ról beszéltek s nekünk eszünkbe jut az uradalmi csejédsors, a tisztartó, aki bennünket hajszolt. Arra a pár holdra gondolunk, amit a demokrácia adott — azt akarták elvenni. A csendőrséget akarták visszaállítani. *Mi az endrődi sortűzre emlékezünk és arra a sokszáz munkásra, parasztra, akiket véresre vertek, örök nyomorokká kínoztak 1937-ben a szarvasi csendőr-laktanyában.* És a többi szörnyű emlék: rombadült városok... Voronyezs... Polgárháborúra is gondoltak ezek az urak s bennünket elfog az iszonyat: romokban lájjuk a kétesztendő munkánkat. Tehát *nyugalomunkra, szabadságunkra, életünkre törtek.* Eppen ezért mondjuk: **vagy ők vagy a nép!**

Ez a nép véleménye. Vannak akik azt mondják: az összeesküvőket nem lehet bántani, hiszen örültek. Mások meg hogy *ártatlanok.* Micsoda „érvek”! Ahhoz, hogy a Horthi ideje alatt *százerek sorsáról döntsenek — nem voltak örültek? Ártatlanok? Hiszen miniszterük volt, tanácselnökük, főtitkárunk a demokrácia legnagyobb pártjában — hogy csak a nagyobbakról szóljunk.*

Allapítsuk meg az igazságot: ez a bokátösszeverő úri társaság, pozícióinak védelmében a muliban éppen úgy, mint ma, hajlandó vérbe-

Április

23

Magyar-szlovák lakosságcsere kezdete Szarvason

A lakosságcsere végrehajtásaként április 8-án egyszerre indulnak meg a kitelepítő-vonatok Csehszlovákiából Magyarországra és viszont. 8-ától 14 napon át Pitvaros, Nyíregyháza és Szlovákkomlós, 23-ától kezdve pedig Békéscsaba, Mezőberény, Med-

gyesegyháza, Kondoros, Gyöngyös és Szarvas kitelepítési helyekről naponta két szerelvény viszi a kitelepülőket és kettő hozza a betelepülőket. Április 8-ától június végéig összesen 3600 szlovák család települ ki Magyarországról.

A főispán felhívása

Békés vármegye vámörlésre jogosult önellátóihoz!

Az ország nehéz kenyérellátási viszonyaiból adódóan vármegyénk ellátatlanjainak a fejadagja nincs egészében biztosítva. Kiegészítésre szorul, hogy minden ellátatlan ujig biztosítva legyen, megkaphassa azt a minimális fejadagot, amelyet a törvény számára biztosít. A vármegye kenyérellátásának a biztosítása nemcsak közellátási kérdés, hanem a rend és vagyonbiztosítás kérdése is. Az éhség rossz tanácsadó...

A Vármegyei Nemzeti Bizottság és Közellátási Bizottság március hó 24-én tartott ülésén foglalkozott a vármegye kenyérellátásának kérdésével és annak biztosítására elhatározza,

hogy vármegyénk területén a vámörlésre jogosult önellátók, háztartásonként április hó 1-től július hó 31-ig havonként 3 kg, összesen 12 kg kenyérmagvat készpénzfizetés ellenében adjanak le az ellátatlanok részére. Minden városban és községben az így összegyűjtött gabona ugyanabban a helységben lesz felhasználva. Kérem az önellátókat, termelőket, hogy a helyi hatóságok ilyen irányú felszólításának, megértő jóindulattal, vonakodás nélkül tegyék eleget.

Gyula, 1947. március hó 31.

Keresztes Mihály
főispán, közellátási kormánybiztos

A felszabadulás évfordulójának megünneplése

Szarvas dolgozói április 5-én d. u. 3 órakor ünnepelték meg a felszabadulás második évfordulóját a Turul-mozgóban. Takács Pál szakszervezeti szakmaközi titkár nyitotta meg az ünnepélyt. Két esztendővel ezelőtt — kezdte beszédét — a világ minden szabadságszerető népe hálával tekintett a szövetséges nagyhatalmak felé, mert megsemmisítették az emberiség rákfenéjét: a fasisztust! Keletről a Szovjetunió, Nyugatról az angolszász hatalmak adták meg a végső döntést a hitleri Németországnak, ezzel megmentették Európát, de talán az egész világot a rabszolgaságtól! Sokmillió ember áldozta életét, hogy néhány száz háborús szállító szaporíthassa a dolgozók kizsákmányolójának, a nagytőkésnek számát. Mi magyarok soha többé nem akarunk háborút, hanem békét és jóviszonyt minden szomszédállammal

és olyan gazdasági és társadalmi rendet, amelyben nincsenek kizsákmányolók és nincsenek kizsákmányoltak. Nagy hálával tartozunk a Szovjetunióknak amiért kiséperte országunkból a fasiszta hordákat és ezzel megteremtette a lehetőségét a népi demokrácia megvalósításának.

Opauzski Mária a Szabadsághoz c. Petőfi verset szavalta el lelkesen, majd Cserei Pál a MKP járási titkára tartott ünnepi beszédet. Emlékeztetett arra, hogy a magyar nép sokszor megpróbálta a német iga lerázását, de a magyar uraikodó osztály jobban félt a nép feltörekvésétől mintsem, hogy maga is következetesen küzdött volna a német ellen. Így aztán Aba Sámuelről Martinovicsig és az aradi tizenháromig sok vértanúk jelezte a nép szenvedéseit addig amíg a Caraffák és Haynauk utódainak uralmát a Szovjet Hadsereg 2 évvel eze-

Felakasztják

még e héten Rudolf Hoess. Az angol rádió jelentette Varsóból, hogy Hoess, az auschwitzi hóhér kijelentette, nem kíván fellebbezni a lengyel népbíróság által kimondott halálos ítélet ellen. Az ítéletet még e héten végrehajtják.

GYORS

cselekvés, avagy...

Az illetékes szervek, az Ellenőrző Bizottság Szarvasról való eltávozását követően a község-háza előtt téglából kirakott ótágú csillagot szerdán már el is tűntették.

Legyen szabad megjegyeznünk: néhány hónappal ezelőtt e lap hasábjain hívtuk fel figyelmét a szintén község-háza előtt s az emlékoszlopon pofjeszkedő királyi koronára. Ez akkor süket fülekre talált. Kérdezzük mi ez? Az illetékes szervek talán a „dicsőséges” királyságot szívesebben látnák, mint mondjuk az öt világrészt béke és együttműködésre hívó csillag-jelképet? ...

lött végkép megdöntötte. A magyar nép mégsem a pusztulásra fog emlékezni hanem arra, hogy a felszabadulás utáni napokban 600 ezer paraszt megkezdte a nagybirtokok felosztását s végrehajtott egy új honfoglalást.

Amikor a Szalasi-banditák már a legjobban garázdálkodtak, a demokratikus pártok velük szemben egymásra találtak, ahogy lehetett ellenálltak s ennek köszönhetjük, hogy a szövetséges hatalmak nem azonosították a magyar népet a nyakára ülő kormányzattal. Ettől a dicsőséges szovjetorszói nép és hadserege és annak nagy vezére Sztálin szabadította meg népünket.

Amikor a reakció látta, hogy a demokrácia széleskörű jogokat biztosított még az ő számára is, sorait rendezte, majd összeesküvést is szőtt. A szabadság leple alatt „Szabadság” pártot alapított, „Holnap” című lapot indított és ebben a lappal ragálommal illette a szakszervezeteket. Erre válaszul a nyomdászok addig nem hajlandók tovább kiszedni ezt a lapot, amíg az ujfasiszta pártvezér Sulyok Dezső vissza nem vonja támogatásait és biztosítékot nem ad arra, hogy ezek nem fognak megismétlődni. E határozott kiállásukért a

és lángbaborítani az országot. Velük szemben állunk mi, a nép óriási többsége, és mi nyugalmat, békét, munkát, javuló életet akarunk. Tudjuk, hogy a kettő kizárja egymást. Vagy az egyik, vagy a másik éri el célját. S annak, aki a népet szereti,

meg kell tanulnia *gyűlölni a nép ellenségeit.* S az ítéletre váró összeesküvők a nép ellenségei. Eppen ezért mondjuk: **vagy ők vagy a nép!** Eppen ezért követeljük: **halál rájuk!**

Cserei Pál.

nyomdászoknak elismerésünket fejezzük ki, mert a demokrácia fegyverével csak azok jélhetnek, akik dolgoznak is a demokrácia érdekében.

A fasizmust megdöntöttük, de annak szelleme még nincs leverve, fertőz a suttogó propaganda és elhomályosítja a tisztánlátást a népválódási érdeke tekintetében. Például amikor Tildy Zoltán volt református pap köztársasági elnöksége alatt a kisczardapárt vezérének Nagy Ferenc miniszterelnöknek javaslatára a Függetlenségi Front pártjai megegyeztek a szabad vallásokta'ásra vonatkozólag akkor Szarvason a tanárok egy része azzal a beállítással, hogy a kommunizmus, demokraták a vallást el akarják törölni, aláírásokat gyűjtöttek a tanulóktól a fakultatív hitoktatás ellen. Reméljük, hogy a néhány demokratikusan gondolkozó tanár megérteti a többiekkel, hogy az ilyen magatartás nemcsak a demokráciának, hanem nekik sem áll érdekében.

Ellenben, ha fokozottabb mértékben dolgoznak a demokráciáért mint eddig, akkor megrövidítik az utat a magyar nép felemelkedéséhez. Mindenkinek támogatását kérve ehhez a munkához a magyar és a szovjet-orosz népek örök barátságának éltetésével fejezte be beszédét a szónok.

Peterdi Andornak „Szabad vagy népem” c. költeményét Gombár Pál szavalta el hatásosan, végül a közönség a Szózat eléneklésével fejezte be az ünnepélyt.

FELLENDÜL

a gyümölcs- és szőlőtermelés

A földművelésügyi miniszter szőlőpermetezéshez 600 vagon égetett meszet biztosított, továbbá 50 vagon pétisót és 50 vagon szuperfoszfát műtrágyát a gyümölcsstermelőknek és a szőlősgazdáknak és szőlőkarókat is hatósági áron. 100 kg pétisó ára: 60, szuperfoszfáté: 35 Ft. A szőlősgazdák és gyümölcsstermelők minden igényükkel a Magyar Szőlősgazdák és Gyümölcsstermelők Országos Egyesületéhez forduljanak.

A Postások Szakszervezete jól sikerült bálát rendezett

az Árpád-szállóban húsvétvasárnap este. Pacsai Imre szakszervezeti elnök megnyitó beszédében kiemelte, hogy a bál a zászlóalapja javára rendezte a szakszervezet. A terem izléses és szép díszítése is emelte a táncolók jó hangulatát, de még inkább Oncsik Györgynek a táncszünetekben mély érzéssel előadott magyar nótái, Litavec Rózsának kedvesen és hatásosan elénekelte műdalai és Vági Ödön operaénekesnek magasrendű és kifinomult énekkultúrával tolmácsoló operarészletei. A fiatal-ság jókedvű mulatsága reggel 5 óráig tartott.

Figyelem!

Olcsó amerikai munkás ruhák kaphatók Ujhegyi Mihály szabónál, IV. belker. 5 sz.

Bertók Pál tragikus halála

Szarvas községben a Deák Ferenc utcán nagypénteken éjjel az örszemes rendőr lött fejsebbel a gyalogjárón hanyattfekve találta Bertók Pál szarvasi lakos közismert népszerű sportedzőt. Bertók még élt, azonban a rendőr kérdésére csak hörgő ér-

telmenten hangokat tudott adni, majd kb. 20 perc múlva meghalt. A haláleset körülményeinek tisztázására a gyulai államtűzész is kiszállt. A vizsgálat és a nyomozás folyik az ismeretlen tettes személyének megállapítására.

Díjtalanul jutnak

a műkedvelők jó szindarabokhoz

Szindarabmelléklet a „Szinház”-ban.

A magyar színházkultúrának ez az ismert és elismert vezető-organuma a számos oldalról megnyilatkozó kívánságoknak megfelelően a húsvéti számától kezdve, eddigi teljes terjedelmén felül szindarabmellékletet is ad s ennek kapcsán közli a budapesti színházak legsikeresebb és irodalmilag legértékesebb szindarabjainak szövegét. A húsvéti számban a modern orosz dráma megteremtőjének, Maxim Gorkijnak „Éjjeli menedékhely” című drámáját közli elsőnek, de ezt követőleg sor kerül Priestley: Váratlan vendég-ére, Jacques Deval: Francia szobalány-ára,

Balázs Béla Boszorkánytáncára, Békeffy-Stella Janikájára, a fővárosi színpadok egyéb szindarabjaira és vidám egyfelvonásosokra is. Az érdekes kultúrprogram úgy a vidéki színházakat, mint a műkedvelő társaságokat érdekli, amelyek eddig csak hosszas és költséges utánjárással juthattak megfelelő darabokhoz. A műkedvelőknek kíván segíteni a „Szinház” akkor is, amikor mind a rendezés, mind pedig a díszletelés, maszkírozás és egyéb feladatok terén díjtalanul áll rendelkezésre a műkedvelő társaságoknak.

—o—

Az ebek veszetség elleni

kötelező védőoltásáról

A veszetség az egész földön ismeretes és előforduló, gyors lefolyású fertőző betegség, mely elsősorban az ebeket és a macskákat, valamint a vadon élő húsevőket (farkasok, rókák, sakálók, stb.) betegíti meg. A többi állatfajok, szintúgy az ember ritkábban betegszenek meg és majdnem mindig beteg húsevők marása folytán.

Régebben Európában valóságos járványokat okozott és emberek is nagy számban estek áldozatul. Később, különösen a múlt század vége felé az életbeléptetett állategészségügyi óvintézkedések következtében javult a helyzet. Egyes országokban pl. Angliában és egy-két északi országban sikerült rendszeti úton teljesen kiirtani. Nálunk viszont csak csökkenteni lehetett, de még így is nagyon gyakran fordult elő. A betegség évről évre az ország sok helyén volt szörványosan megállapítva és emiatt majdnem mindig ebzárlat volt elrendelve. A legszigorúbb óvintézkedéseknek sem volt meg a kellő eredménye és még az 1920-as évek után is 10—12 ember halt meg, valamint több száz nagyállat (ló, szarvasmarha) pusztult el veszetségekben évente. Pl. 1934. évben 153, 1935. évben 172 esetben állapították meg a veszetséget ebeken, ezenkívül Budapesten évente 30—70 között ingadozott a veszett ebek száma.

Ez a körülmény arra készítette a hazai szakembereket, hogy a betegség ellen olyan védőoltási eljárást dolgozzanak ki, mely a beoltott állatokat hosszabb időre biztosan védetté teszi a veszetség ellen. Ez a munka hosszas kísérletezés után sikerült. Az 1936. évben a Dunántúl egyes részein rendelkezett a földművelési kormányzat a kötelező eboltást

és ez az eredmény várakozáson felül sikerült, mert az oltás alá eső területeken egyszerre megszűnt a veszetség. Ezután évenként mindig nagyobb és nagyobb területen lett elrendelve az oltás, úgy, hogy 1939-ben már az egész ország ebállománya beoltott. Ennek az lett az eredménye, hogy Magyarországon a veszetség teljesen megszűnt és a hosszú évtizedek óta nagy költséggel fenntartott Pasteur intézetet, ahol a beteg állatok által megmárt embereket sorozatos és fájdalmas oltásokkal igyekeztek megvédeni, meg kellett szüntetni, mivel veszetség hiányában nem voltak megmárt emberek. Ezt a kitűnő eredményt három év alatt érték el, mel-hez hasonlót egyetlen egy ország sem tud felmutatni egész Európában.

(Folytatása következik)

Földmunkások és Kisbirtokosok

Országos Szövetsége Mezőgazdasági Munkaközvetítő Irodájától

Szarvas.

Tisztelettel felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a **mezőgazdasági munkások biztosítását megkezd-tük** és az érdekeltek szíveskedjenek az „Árpád-szálló” emeleti IV. számú helyiségében tagsági könyvüket átvenni (hozzák magukkal az anyakönyvi kivonatot vagy pedig a családi lapot). Érdekel minden olyan személy, akinek I. kat. hold vagy ennél kisebb földje van.

Felkéri a vezetőség az érdekelteket, hogy OTI tagsági könyvüket minél előbb váltsák ki.

Szarvas, 1947. április 8-án.

Opuszky Mária
a Gazdasági Munkaközvetítő
iroda vezetője.

Mivégre vagyunk a földön...

Ezekkel a keneteljes szavakkal köszöntötte olvasóközönségét a Szadadságpárt napilapjának első száma a Holnap vezércikke. És hamar meg is mutatta, hogy mivégre, mert nap-nap után minősíthetetlen támadást intézett azok ellen, akik a legsúlyosabb áldozatokat vállalják már két esztendő óta a tönkretett ország talpraállítására érdekében. Ugyan mi nem sok jót tételeztünk fel a lap indulásával kapcsolatban, ismerve a Szadadságpárt és Sulyokék álláspontját a demokráciával szemben, mindamellett arra mégse mertünk gondolni, hogy a tekintetes írógárda belsárt köpköd majd a sajtószabadság és a demokrácia szent jelszava alatt azokra, akik a múlt bünei terhe alatt szenvedve hősi küzdelmet vívnak a fennmaradásért.

Aki végiglapozza a Holnap eddig megjelent számait, megállapíthatja, hogy a nyomdai munkásságnak nagy önuralmára és fegyelmeztségére volt szükség ahhoz, hogy a lapot előállítsák. Minden napra akadt olyan közlemény, cikk, amely alkalmas volt arra, hogy a demokrácia és munkáspártok ellen uszítsa olvasóit és a demokratikus rend tekintélyét alássa.

Az a körülmény, hogy a nyomdászok még ennek dacára is elkészítették ezt a szellemi termékellenséget, úgy látszik felbátorította a lap irányítóit arra, hogy ezt a szándékos politikájukat folytassák. A nyomdai munkások fegyelmeztségét gyengeségnek tekintették és ezért ragaszkodtak a mind vadabb és vadabb közlemények megjelenítéséhez. De a pohár betelt! Az ismételt provokáció és a szabad szellemiség ellen irányuló támadások az öntudatos nyomdászok részéről tovább tűrhetők nem voltak, ezért a lapnál dolgozó nyomdászok éppen a sajtószabadság és a demokrácia védelmében arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nem vállalják tovább a lap előállítását és március 28-án megtagadták a lap kiszédését és nyomását. Így a Holnap tegnappá lett és nem folytathatja kútmérgező munkáját, mert nem akad az országban önértékes nyomdász, aki segítséget nyújtson a demokrácia hátbatámadó szemforgatóinak.

Azóta az ország minden részéről hangzottak el nyilatkozatok, amelyek rokonszenvet váltottak a nyomdászok megmozdulásával. A demagógia ellen a dolgozó munkásság és értelmes értelmiség felveszi a harcot, megvédi az épülő demokráciát a szabadság és a sajtó kútmérgezőitől.

Sulyokék országjárásuk közben személyes tapasztalatokat szerezhetnek majd a néphangulatról, úgy mint Miskolcon és másutt is, tárt karókkal várják.

Kapáló ekére nagyvasat már most szerezzé be, míg a készlet tart. Beszerezhető:

Sárkány vaskereskedőnél.

Vásároljon kerékpárt részletre Szikránál

HIREK

Istentiszteletek

Az evangélikus templomban vasárnap magyar, az ó-templomban tót istentisztelet tartanak. Az istentiszteletek 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban: Hétköznapokon reggel 7 és fél 8 órakor csendes szentmise, vasár- és ünnepnapokon reggel 8 és 9 órakor csendes szentmise, 10 órakor nagy-mise szentbeszéddel, délután 3 órakor pedig litánia.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, bibliaóra pedig minden csütörtökön d. u. 4 órakor.

— **Eljegyzés.** Szloszjár Erzsébet és Darida György kereskedő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Eljegyzés.** Jordán Mária és Demeter György jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Hivatalos órák.** A szarvasi járási Ipartestület elnöksége ezúton adja az iparosság tudomására, hogy hivatalos óráit április hó 15-től, hétfőn délután 5—7-ig, Kedden d. u. 4—7-ig, Szerdán d. u. 5—7-ig és pénteken délelőtt 9-től—12-ig tartja ismét.

— **Hirdetmény.** A Szarvasi Termelő, Beszerző és Értékesítő Paraszt-szövetkezet az 1790/1847. M. E. sz. rendeletnek megfelelően 1947. április 27-én nyitó-mérleg megállapító közgyűlést tart a Nemzeti Parasztpárt helyiségeiben. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó, jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése. 2. Igazgatóság jelentése az 1790/1947. M. E. sz. rendelettel kapcsolatban és a nyitó-mérleg megállapítása. 3. Esetleges indítványok. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést május 4-én tartjuk. Igazgatóság.

— **Az Erzsébeti Hegyközség** április hó 13-án délután 3 órakor a színpadon rendkívüli közgyűlést tart, melyre az összes tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

— **Meghívó.** A Szarvasi Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet folyó évi április hó 20-án vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a Turul-mozgó helyiségében tartja megnyitó mérlegét megállapító közgyűlést, melyre a Szövetkezet tagjait ezúton is meghívja az Igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvvezető, jegyzőkönyvhitelesítők és a szavazatszedőbizottság kikielölése. 3. Vagyon — teher ismertetése. 4. Az üzletrészek forint értékének a meghatározása. 5. Az alapszabály 6. §. 1. és 2. pontjának a módosítása.

— **A Magyar Vöröskereszt** Gyermeosztálya a leromlott testi és idegállapotban lévő nagyobb városok gyermekeinek erősítése végett felkéri az egyes vidéki községek arra vállalkozó családait, hogy 5—15 éves gyermekeknek május—szeptember hónapokban egy-két hónapi időre minden ellenszolgáltatás nélkül való magukhoz fogadását és ellátását vállalják el. A vállalkozó családok ebbeli szándékukat jelentsék dr. Nádor Jenő gimn. igazgató, fiókegyleti elnöknek a gimnázium igazgatói irodájában.

A munkáspártok 54 %-ot kaptak az egységes Szövetkezeti Központ vezetésében

A közelmúlt napokban folytatott tárgyalások az egységes szövetkezeti központ kialakítása tárgyában végleges eredményre vezettek. Az egységes szövetkezeti központ konstrukcióján kívül megegyezés jött létre az irányban is, hogy a köz-

pont igazgatóságában és ügyvezetésében a koalíciós pártok milyen arányban képviseltessenek. A megállapodás értelmében a két munkáspárt 21—21%, a Kisgazdapárt 46%, a Parasztpárt 12%-al fog osztozni.

Befejeződött a munkáspártok tervegyeztetése

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt tervbizottsága f. év március hó 29-én ülést tartott. Ezen az ülésen befejezték a két terv egyeztetését. A közös terv

a két párt vezetősége elé kerül és ezek jóváhagyása után mint a munkáspártok közös terve lesz a pártközi megállapodás alapján kiinduló pontja a hároméves állami tervnek.

Folynak a közmunkák Szarvason

A község vezető jegyzőjétől nyert tájékoztatás alapján közöljük, hogy a közmunkák keretében csatornatisztítást naponként átlagosan 50, utcai fásítást és parkírozást ugyancsak 50 munkás végez. Az armentesítő társulatnál 200—250 szarvasi lakos dolgozik.

Folyamatban van a mentelep épületének rendbehozatala is.

A Tessedik-téren még egy sor fát ültetnek, a fák közé egyelőre sövény kerül. Kb. 1500 facsemetét ültetnek ki a község belterületén.

Ezzel kapcsolatban az előjáróság kéri a lakosságot, hogy a fiatal ültetvényeket kímélik és óvják meg különösen a gyermekek kártételeitől. Kecskéket ne engedjék az utcára, mert a tavalyi fásítások 75 százaléka esett áldozatul a kecskék pusztításainak.

Az állatok legeltetése az utcán: mezőrendőri kihágás, amelynek büntetése — az állat elkobzásán kívül — igen magas — 24.000 Ft-ig terjedő pénzbüntetés és elzárás.

—0—

— **Anyakönyvi hírek. Születtek:** Gráfik János és Szabegynszky Anna leánya Mária, Sebján Farkas György és Pojónszky Judit fia János, Kudlák Mihály és Kozsucz Szuszsanna leánya Zsuzsanna, Popka Mihály és Lestyán Mária leánya Erzsébet, Bakulya János és Klimaj Mária leánya Mária, Lestyán Pál és Gyurisán Judit leánya Jolán Magdolna, Fekete Ernő és Licht Ilona fia Béla, Fasang Árpád Antal és Orbán Erzsébet Éva fia János Pál. — **Házasságot kötöttek:** Klimaj Mihály Varga Erzsébet Máriaival, Stark Henrik Jakobovits Irénnel, Mitnyán János Szilágyi Máriaival. — **Elhaltak:** Sonkoly János 48 éves, özv. Benyó Andrásné Ganyecz Mária 69 éves, özv. Rózsa Béláné Fehér Etelka 95 éves, Bertók Pál 40 éves, Pribelszky Mihály 82 éves, özv. Kondacs Györgyné Hruska Judit 58 éves, Mihálik János 75 éves, Czerjak Pálné Janecskó Anna 32 éves.

— **Négyosztályos kereskedelmi középiskola** nyílik meg szeptember 1-én Szarvason. A Vajda Péter gimnázium vezetősége a gimnáziummal kapcsolatos négyosztályos, fiúk és lányok részére felállítandó kereskedelmi középiskola szervezését határozta el a kereskedelmi miniszter támogatásával. F. év szeptember 1-én egyelőre az első osztály nyílik meg. Beiratkozhatnak négy középiskolai osztályt (gimnázium, polgári iskola) végzetek. A kereskedelmi középiskola elvégzése a postához, vasúthoz, pénzügyi intézetekhez, gazdasági vállalatokhoz készít elő, valamint a közgazdasági egyetemre való felvételre.

— **Műsoros nőnap.** A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége felhívja a tagjainak és a nagyközönség figyelmét, hogy április hó 13-án, vasárnap délután 4 órakor műsoros nőnapot rendez. Számos megjelenést kér a Vezetőség.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a vasuti telepemen

állandóan tűzifa kapható

kicsinyben és nagyban q-ként hasábban 17 20 Ft
q-ként fűrészelt 18 70 Ft

+ 3 % forgalmi adó, nagyobb mennyiségben kedvező részletfizetésre is beszerezhető.

Szíves pártfogást kér, teljes tisztelettel:

GAÁL JÓZSEF
fakereskedő.

A Nemzeti Parasztpárt Szervezete 1947. április 20-án az egész vasárnapot betöltő műsorral járási parasztnapot és zászlóavató nagygyűlést

rendez, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a Rendezőség.

MŰSOR:

1. Reggel zenés ébresztő.
2. Délelőtt 11 óráig a zászló felszentelése a hitfelekezetek templomaiban.
3. Délelőtt 11-kor zászlóbontó nagygyűlés.
4. Délután 4 órakor bizalmas pártértekezlet.
5. Este 7 órakor vacsora az Árpádban.
6. Vacsora után tánc reggelig az Árpádban.

A nagygyűlésre a járás községeinek lovasbandériumai vonulnak fel és a nagygyűlést a községek szekértáborá veszi körül. A nagygyűlés ünnepi szónoka

ERDEI FERENC DR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, valamint SzSE vezetőségének, játékosainak, birkozóknak, Barátság SE-nek, MADISZ-nak, Hunyadi SE-nek, jóbarátoknak és ismerősöknek kik szeretett fiúnk, illetve bátyánk

BERTÓK PÁL
EDZŐ

temetésén megjelentek és azzal mérhetetlen nagy fájdalmukat enyhíteni igyekeztek ezúton fogadják megtört szívünk köszönetét.

Szarvas, 1947. ápr. hó 7-én.

Bertók-család.

Felhívás!

A Demokratikus Nőszövetség felhívja Szarvas társadalmát, hogy a debreceni Magyar-Román Társaság mozgalmat indított éhező román gyermekeknek az új termés betakarításáig Magyarországon való elhelyezésére. Ez a mozgalom annak a viszonzása, hogy 1945 évben Románia sietett ily módon az akkor szintén éhező magyar gyermekeknek segíteni. Ezúton is kérünk minden nemes gondolkodású embert, akinek módjában áll, úgy szövetségünkkel jelentkezzen, avégett, hogy milyen korú gyermeket volna hajlandó magához venni.

Hirdetmény.

Közhitre teszi az előjáróság a lakosságnak, hogy mindazok, akiknek tisztá vagyonszerkezete 20.000 forintot meghaladja, illetve akiknek jövedelme a havi 1000 forintot eléri, 1947 évi január hó 1-től vagyonszerkezeti, illetve jövedelem-többletadót tartoznak fizetni.

Felhívja az előjáróság a lakosságot, hogy mindazok, akiknek vagyonszerkezete, illetve jövedelme az adófizetési kötelezettség teljesítését eléri, a vagyonszerkezeti és jövedelem-többletadó fizetési kötelezettségének saját érdekében feltétlenül tegyen eleget, mert ezen adók f. évi január hó 1-től fizetendők s addig is, amíg a kivetés meg nem történik, a fizetésre kötelezettek a havi előlegeket minden hó 15. napjáig a községi pénztárba befizetni tartoznak.

Egyébként a vagyonszerkezeti és a jövedelem-többletadó kiszámításával kapcsolatban a részletes és szükséges felvilágosítás a községhez az adókerületi irodákban megszereshető.

TURUL-MOZGÓ

12-én szombaton 6 és este 8 órakor
13-án vasárnap 2, 4, 6 és este 8 órakor
14-én hétfőn 6 és este 8 órakor

Uj Amerikai lenyűgöző remek zenés **„Örök Éva”** gyönyörű vígjáték.

Fősz.: A bájos Deanna Durbin, Charles Laughton.

Kiegészítő: Magyar heti hirdő.

16-én szerdán 6 és este 8 órakor
17-én csütörtökön 6 és este 8 órakor
A legkiválóbb finn film, két asszony sodródása a szerelemben, címe z

Zöld arany Fősz.: Sven Roland, Hanna Taiti, Olavi Reimas és Lea Jontseno.
Kiegészítő: FRANCIA hirdő.

Figyelem! JÖN! Figyelem! JÖN!
A legújabb és legdrámaibb magyar film

„MADÁCH”

Az ember tragédiája, halhatatlan költő-jének élete, szerelme, küzdelme és szenvedése.

SPORT

Bertók Pál

A szarvasi sporttársadalom nagy részvete mellett tették a sportpályáról húsvéthétfőn délelőtt Bertók Pál országos hírű labdarugójátékost a Szarvasi Sportegyesület labdarugó-csapatának edzőjé.

Szarvasnak ez a közszeretében álló egyéniségű kiváló szülőtte sok sikerrel véste be nevét az országos sport történetébe is.

Negyedszázados pályafutása alatt 3 évig Debrecenben játszott, 11 évig Szeged színeiben küzdött, közel 12 éven át pedig előbb a legistább sportszellemű áthatott játékosként, majd tudását az új labdarugó nemzedéknek átadó edzőként Szarvas sportkultúráját gazdagította.

Csapatával Európának nagyon sok városát bejárta és tapasztalatait, szerény modorát meghaladó hatással és jelentőséggel fordította a magyar sport fejlesztésére.

Korai halálával nemcsak egyesületét, hanem az egyetemes magyar sportot is nagy veszteség érte, mert ma még ritka az ilyen odaadó küzdőképű és tehetségű, következetes sportszerű életmódot folytató sportember.

Szarvas sporttársadalmá akkor örzi meg emlékét a legnagyobb kegyelettel, ha mindig nemes példának és útmutatónak tekinti Bertók Pált.

SzSE—MaDiSz 5:0 (3:0)

Vezette: Bontovics.

Húsvét vasárnapján előmérkőzésként a két hazai csapat került szembe a következő felállításokban:

SzSE: Baranyai — Gutyan I., Csatai — Demcsák, Gergely, Sznygyik — Kerekes, II., Kerekes II., Janurik II., Lustyik, Sinka.

MaDiSz: Tusjak — Lázár, Bartyik II — Kasuba II., Muska, Valastyán — Bartyik I, Burák, Miklósi, Kiss, Kasuba I.

Ideális futbalidőben került lejátszásra a mérkőzés. Az SzSE gólokra nem tör, hanem szép, technikus iskolajátékot mutat. A fiatal Madisz futballisták szívvel és lélekkel játszanak. 2. percben Kerekes II. hatalmas bombájával megszerzi a vezetést, míg a 4. percben Janurik II. növeli a gólok számát. A Madisz is lefut, de a kitűnő védelmen támadásuk elakad. 34. percben szép SzSE támadás után Janurik II. kapura löv a labda már a gólvonalon van ezt Sinka a hálóba segíti. Fordulás után gyönyörű játék keletkezik a pályán, az SzSE szép összjátékkal szórakoztatja a közönséget, de a fiatalok sem maradnak le és nagy lelkesedéssel játszanak. Míg a 24. percben Kerekes II. szögletből Sznygyik a hálóba továbbítja. a 35. percben Kerekes II. beállítja a végeredményt.

Az SzSE szép iskolajátékot mutatott és ezzel is nevelte a Madisz fiatal gárdáját. A Madisz tudatában volt vereségének, de hatalmas küzdeni akarással és lelkesedéssel játszott.

Bontovics jól vezette a mérkőzést.

Erso MaDiSz—Hunyadi 3:0 (1:0)

Vezette: Szamosvölgyi.

Az előmérkőzés után az erzsébet-sorok-sári csapat a békésszentandrás Hunyadival mérte össze erejét, melynek következtében

Ingatlanforgalmi iroda közvetít földbirtokokat, házakat, gyümölcsösöket, bérbeadásokat, legelőket.

Forduljon teljes bizalommal LAUKÓ ingatlanforgalmi-irodához Szarvas Szabadság-út 223. Jelenleg több kisebb ház eladó.

az Er-So MADISZ 3:0 arányban győztesként került ki. A mérkőzés lefolyása alatt nagyjából a pestiek támadtak, azonban labdáikat a Hunyadi túlságosan kemény védelme miatt nem tudták érvényesíteni. A Hunyadiak durvaságával szemben a vendégek magatartása korrekt volt. A hét-fői mérkőzéstől eltérően kapkodó, vagdalódzó játék alakult ki.

Szamosvölgyi jól vezetett.

Hunyadi—Sz. MaDiSz 3:2 (0:1)

Vezette: Szamosvölgyi.

A vásárnapi torna után a Sz. MaDiSz csapata a Hunyadival került össze. Szamosvölgyi szipelére a következő felállításban futnak ki a csapatok.

Hunyadi: Dékány — Szilágyi II., Bende — Sinka I., Tóth, Héja — Taskó, Sztó, Sinka II., Bódi, Molnár.

MaDiSz: Horváth — Lázár, Kasuba I — Kasuba II, Burák, Valastyán — Bartyik II. Kriklak, Miklósi, Kiss, Bartyik I.

A szél a Hunyadiat segíti és így mindig a szarvasiak térfelén játszik. A Madisz is lefut a 29. percben Bartyik megszökik és a kifutó kapus mellett kapura löv amit a befutó Tóth jellebb segít. Fordulás után a 4. percben a Hunyadi Tóth révén ki-egyenlít, majd a 8. percben Burák 11-est vét, amit Tóth értékesít. Hatalmas mezőnyjáték folyik a pályán, míg a 20. percben Sztó növeli a gólok számát, mire válaszul a 35. percben Bartyik I. szépít. (3:2).

Szamosvölgyi jól vezetett.

Erso MaDiSz—SzSE 5:0 (2:0)

Vezette: Bontovics.

A kétnapos torna legvárhatóbb mérkőzése került lejátszásra. A szél kissé alábbhagyott amikor a csapatok kifutnak a pályára.

Erso: Kárpáti — Szamosi, Konha — Török, Takács, Lugosi — Antoni, Furczel, Ontvári, Csonka, Zimonyi.

SzSE: Baranyai, — Gutyan I. Sznygyik — Demcsák, Gergely, Komár — Csatai, Kerekes II., Kerekes III., Lustyik, Sinka.

Kezdés után az SzSE gyönyörű akciókat hoz össze és támadja az Erso kapuját, ahol a védelem mindig pontosan ment. Szép mezőnyjáték folyik a pályán és az ellenfelek gyönyörűen küzdenek. Magas színvonalú nivós játék uralkodik a pályán, majd Faksz megszerzi a vezetést az Erso részére. SzSE is rákapcsol, de csatárik lövését nem kíséri szerencse az egész csapaton szomorúság uralkodik. Edzőjük halála megrendítette őket, a délelőtti temetés fáradságainak nyomai észrevehetőek a játékosokon. Erso támadása közben Gutyan I. 11-est vét, amit Ontvári értékesít. Fordulás után élénk játék folyik. Erso támadásait Baranyai szép védelem hártja el, majd Török szaporítja a gólok számát. Antoni is hálóba talál. Szép Erso támadás után Antoni beállítja a végeredményt. Szép támadások után ér véget a mérkőzés.

Bontovics játékevezető ezen a nagyiramu mérkőzésen megállta helyét és tőbe nélkül vezette le. Péki.

Vasárnap

SzSE I—Hunyadi

KOTE II—Szarvasi Barátság

Művelő MaDiSz—SzSE II

Sz. MaDiSz—Mozdítási AFC II.

Kézilabda

KAOE Barátság—Sz. MaDiSz

8:1 (6:0)

A KAOE Kárpáti — Novák, Magyar, — Horváth, Végh, Cserna, — Szabó, Hajas, Karaffa, Otte, Eröss felállítású csapattal játszott. Ezek közül Kárpáti, Novák, Karaffa, Otte a magyar válogatott tagjai, míg a többi válogatott keretbeli játékos. A budapesti csapat egyszerű játékot mutatott be, míg a MaDiSz csatársora rossz napot fogott ki, egyéni játékaival nem tudta a gólarányt csökkenteni.

Vasárnap bajnoki mérkőzést játszik itt hon a MaDiSz a Csabai Barátság csapatával. Kiss Mihály.

Csodás látvány tárul szeme elé és meglepődésben távozik a Barátság-mozgóból, ha megnézi a **BENEDEK HÁZ** című szép alkotású magyar filmet.

ELADÓ

994

a III. ker. 352/1 sz. BUK MÓR féle ház. Komplet e b e d i ő és egyéb bútorok. Érkezni lehet

Dr. Dávid László ügyvéddel.

Meglepő gyönyörű filmet akar látni? Nézze meg a „Barátság” mozgóban április 19-20-21-én a **Kővirág** című gyönyörű alkotású orosz filmet. Ez a millió színek változata.

Pártközlemények

A Magyar Kommunista Párt

Szombaton este 7 órakor műsoros pártnap az Árpád-szállóban.

Vasárnap d. u. 2 órakor a párt-házban gyermekdelután érdekes műsorral.

A Szociáldemokrata Párt

A Szociáldemokrata Párt Népművelési előadásai minden szerdán este a párt helyiségben.

A Szociáldemokrata Nőmozgalom vasárnap délután 3 órakor tartja szokásos nőnapját.

BARÁTSÁG-MOZGÓ

Április 11-én pénteken 6 és este 8 órakor

SPORT KIRÁLY

12-en szombaton 6 és este 8 órakor

13-an vasárnap 2, 4, 6 és este 8 órakor

14-en hétfőn 6 és este 8 órakor

A „Tavaszi láng” című magyar regény filmváltozata a

BENEDEK HÁZ

Fősz: Szőrenyi Eva és Nagy István.

Uj magyarul beszélő szövetséges es MAFIRT hirdők.

16-an szerdán 6 és este 8 órakor

17-en csütörtökön 6 és este 8 órakor

William Saroyan emberi történet című regényének filmváltozata

Az élet komédiája

Ennél a filmmel a néző elé kerül az emberi sors mostoha változata.

Fősz: Mickey Rooney, Frank Morgan.

Amerikai és Magyar hirdők.

J Ö N I! Figyelem! J Ö N I!

Az Orosz filmgyártás legnagyobb alkotása

Megelvenedett népmese színes csodája

E csodás filmet mindenki nezze meg!

„Kővirág”

15-20 HP 2 sebességű Lux magánjáró

motor bengeresszólva

54 collos Gazdasági

csépióval, teljes bőrsz

szíjjazattal és teljes felszereléssel 8000 forintért

eladó. VRANA FERENC II. 66 sz.

Liska-féle ház. 997

Egy meghaló emberi történeinek lenyűgöző filmváltozatát csodálhatja, ha megnézi a Barátság-mozgóban

Az élet komédiája című gyönyörű filmaikotást.

SZARVASI UJSÁG

Feladó szerkesztő és kiadó: KOLLÁR MIHÁLY

Főszerkesztő: CSEREI PÁL

Főmunkatársak:

Nemzeti Parasztpárt: Pimlér János

Szociáldemokrata Párt: Bakos Gyula

Leptulajdonosok: Nemzeti Parasztpárt

Szociáldemokrata Párt, Magyar Kommunista Párt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, II. Szabadság-út 115/2.

Telefonszám: 1

Nyomatott Malmos Károlyné könyvnyomdájában Szarvason.

APRÓHIRDETÉSEK

II. ker. 112 sz. Sarokház eladó. Érdeklődni II. ker. 136. 978

Épület lebontásra eladó 16 méter hosszú egyetegi téglaival. Érdeklődni IV. kerület 474 szám. 979

Eladó V. külker. Gyilkos dűlőben 16 hold föld. Érdeklődni lehet I. beker. 170 sz. alatt. 972

Rizstermelésre alkalmas 10 kat. hold tanyával felszereléssel, ugyanott 15 kat. hold tanya nélkül eladó, esetleg bérbe is kiadó. Józsefszállás 473 tanyaszám. Orban. 974

I. ker. 629 számú ház eladó. Ára 1500 forint. 968

Első kerület 71/a számú kövesút menti 4 szobás komfortos lakóház számos mellékkel felszereléssel eladó. Érdeklődni ugyanott. 975

1 drb. Johnston kévekövetőgéppel ponyva nélküli eladó. Garay Katalin II. kerület 33 szám. 970

Egy kukorica góré eladó IV. ker. 337 sz. alatt, érdeklődni ugyanott. 960

Gyékény, nád és gyökerez otelő eladó III. ker. 353 szám. 961

A II. ker. 121 sz. ház eladó érdeklődni ugyanott. 962

Szappanosban 437 □-öl gyümölcsös eladó. Érdeklődni I. ker. 460 sz. 964

3 hold föld eladó Galóhalmi dűlőben. Szlovák Jánosnál tanya VII. ker. 82. 965

Tanya lebontásra eladó, érdeklődni III. belker. 81 sz. alatt. 956

Egy 6x4 méteres épület lebontásra eladó I. ker. 353 sz. alatt. 948

Bonyhat dűlőben 10 hold föld eladó. Érdeklődni III. belker. 283 sz. alatt. 958

Harisnya - szemfelszedést vállalkoz. II. ker. 17 szám. —

Tehenet vennék fejésre. Cím III. kerület 448 sz. alatt. 964

Eladó IV. belker. 49 számú ház. Érdeklődni VII. külker. (hosszúsor) 446 sz. alatt Szklenár Jánosnál. 965

MÁV „52”-es cséplő felszereléssel eladó II. ker. 242. 986

I. belker. 257 számú ház eladó, érdeklődni ugyanott. 967

Hosszúsoron 2 kishold föld eladó. Érdeklődni III. külker. 354. 988

IV. ker. 119 sz. ház vásártér mellett azonnal eladó. 989

Fél telek eladó III. ker. 456. Jelentkezni piaci napokon. 990

IV. ker. 413 számú ház eladó, érdeklődni ugyanott. 991

II. ker. 281 házszám alatt Berényi kövesút mellett 6 hold eladó. 992

II. külker. 121 sz. alatt Szarka Jánosnál 1 drb. 15 soros vetőgép sürgősen eladó. 993

II. ker. 507 számú ház eladó, érdeklődni II. ker. 196 szám alatt. 995

Tulakörös Alsórényomás 30/1 sz. alatt 35 kishold szántó tanyával gazdasági épületekkel és VII. külker. Hosszúsor 436 sz. alatt 10 kishold szántó tanyával, gazdasági épületekkel és a IV. belker. 484 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni IV. ker. 585 szám alatt Roszik Mihály üzletében. (Volt Janszik üzlet.) 996

Első kerület 81/a számú kövesút menti 4 szobás komfortos lakóház számos mellékkel felszereléssel eladó. Érdeklődni ugyanott. 975

Széna eladó ugyanott kukoricaszár elcserelehető nádért. Érdeklődni Krebs kertészet. 1000

Eladó ajtók, ablakok, épületek és nád. II. ker. 382 sz. 2

Eladó II. ker. 475 sz. ház és IV. kerület 104 sz. félház külön lakással azonnali beköltözésre, a félház esetleg elcsereleendő egészért ráfizetés búzával v. herével vetett föld. I vagy pénz. 3

Egy férfi kerékpár, lámpával dinamóval eladó. Cím III. ker. 14. 4

II. ker. 473 számú ház eladó, iparosnak vagy gazdálkodónak alkalmas. 5

Egy jóra való i p a r o s házaspár szoba, konyha lakást keres. Cím a kiadóban.